

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle ház.
Küldőhivatal
öblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felelős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Neptanítónak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Egy negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Pusztuló középosztály.

(A kassai értekezlet.)

Ez van ma napirenden. Foglalkozunk mi is vele és egyben tájékoztatjuk olvasóinkat a kassai értekezlet lefolyásáról.

62 1/2 % ig van megterhelve általában a magyar földbirtok; vagyonának 80—90 % jével adós a magyar középbirtokos osztály. Ezt állítják azok, akik nekünk vezéreink.

A mindinkább fokozott állami és közterhek, a beállott mezőgazdasági válság, a szociálizmus, a kivándorlás a munkáskéz megdrágulása, a sok ingyen tiszteletbeli állás és hivatal, egyfelől, a hiúság, stréberség, szervezetalenség, könnyelműség és a gyakorlati pályák mellőzése másfelől: az előidéző okok. Ezt is a mi előlülőinktől citáljuk. Elmélkedjünk egy kicsit a tárgy felett. De maradjunk ezuttal csak szűkebb hazánkban. Itt mind ismerjük egymást.

Pusztul-e nálunk a középbirtokos osztály s ha igen, vajjon a fenti hivatalos okok-e a valódi kúlforrások és mennyiben tényező egyik, mennyiben a másik?

Minálunk, hazarészünkben, tulajdonképen nincs is nagyobb osztály a középbirtokoságnál. Latifundiámainak majdnem a tíz ujjunkon fölszámíthatjuk. Arisztokráziánkknak kilencztizede középbirtokos. A közép nemesség józabb, életrevalóbb része is még tartja magát. Ezek mellett egy új, a városokból kiözönlő, egészséges invázió van folyamatban, mely szerzett tőkét és tudást, okos számítást, friss életerőt és új rendszereket, irányokat visz hozzánk s mely bizony az ősi elemek gyengébbjeik itt-ott ki is szorítja. (De csakis a hullani való gyengéit, azokat, akik főképp újabban — a maguk megmentését az állam kizárólagos és legfőbb kötelességének deklarálják és ilyen irányú óhajaiknak minden lehető alkalommal hátrán kifejezést is adnak. Bizony, téved György Endre, ha azt hiszi, hogy a régi anyagnak már mind kihullott a fergése!)

Az ősi jönnő középbirtokos osztály jobbik, számottevő részét még mind máig nem emésztették meg az adó, a válság és más egyéb okok. Legfennebb gyöngítették.

Sokkal nagyobb bajunk nekünk ennel a nemzetiségek fokozatos térfoga-

lása és a legkisebb existenciák, a legkisebb birtokok pusztulása.

A züllesztben levő-, vagy az új elemek által már részben kiszorított kisebbséget sem annyira a rajta kívül álló, mint inkább a benne rejlő okok juttatták mai helyzetébe. Ideje már ezt egyszer kimondani.

Menjünk csak végig országrészünkön s vegyük számba, hogy hányan állanak szilárdan, hányan vannak bukófelben és mit érnek, mint emberek, mit érnek mint gazdák ezek s mit amazok? Látni fogjuk, hogy azt a birtokost aki józan, ügyes, számító és takarékos a ki a segítséget mindenekelőtt magában keresi és találja is fel, nem eszi meg a porczio! Ellenben előre tisztában lehetünk ama nagy pipaju, kevés dohányú véreink jövőjével, akik már az első félórában elénk találják megélhetésüknek összes és mindig rajtuk kívül álló akadályait.

Sok igazságot elmondottak Majláth és Bujanovits Kassán. Mindennél jobban pusztítja a magyart: a hiúság, a stréberség, a szervezetalenség, a könnyelműség és a gyakorlati pályákról való előítéletes idegenkedés.

A fényűzés. Minálunk senki sem

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TARCZAJA.

Az egyenes út.

írta *.* Föld: Uhlmann Kamillo.

Minap régi iratok közt keresgélve, kezembe kerül egy reám címzett levélboríték. Az írás ismerősen tűnt fel; de nem tudtam, mit levő legyen . . .

Kissé szellőztetem a couvertát és — eszembe jut, mit megludni akartam. U. i. mellette levő czédulán a következő áll:

„Kedves öregem! Ha esetleg kedved támad elolvasni az alábbiakat, úgy kinyomtathatnád egyszer. . .

Igen szeretném magam nyomtatva látni. Szerintem pedig az egyenes út a legjobb, így hát ezt választom. . .

Járna ebből egy kis összeg, biz' jó volna ez hálás és hű Teodorodnak. — Teodor! Igen a Teodor Oh! számos éve már, hogy a hideg földben nyugszik. Bizonyára éppen olyan idealisztikusan álmodik, mint életemben.

S én utolsó művét figyelembe nem vettem! Valóban barátságatlannak minősíthető

e körülmény. De hát sokszor nem tudja az ember mit mulaszt el, majd komoditásból majd lustaságból, ha üzleti érdekek foglalkoztatják az elmét. Bocssád meg édes Teodor! Naiv kedélyed kész volt mindent megbocsátani s a legnagyobb csalást is csodálni.

Ezek után felveszem a kéziratot.

Címe: „Az egyenes út.”

Ejnye, ejnye — tehát más valami? — Gyermekekoromban — ez a bevezetés — házi tanítóm azt mondta: Teodor, legjobb az egyenes út. Egy közmondás sem vésődött oly mélyen elmémbe, mint ez. — Tán igazság, nyúltszívűség után törekvő jellemem magyarázata ennek.

Előfordult az az eset is, hogy nem tanultam meg a leckét. Szokásom szerint kimentem a katedrához, bejelentve: „Tanító úr n. m. készültem mára”. Meggyőződésem jót cselekedni! Amde kedves tanítóm secum-dát jegyzett, collegiám meg kinevettek. Mondják nekem: „Oktendi, ilyesmit nem szokás megmondani, hanem svindlivel él az ember.” A leghaszontalanabb pajtásom így szól: „Figyelj csak ide; tegnap dunsztom sem volt

az arachnidról (állat), hát beszéltem a kengururól, pedig mégis jelest kaptam.” Kerülő utak is vannak ám a világon!

Elfogott a mérteg

Legott mentem a tanítóhoz, elbeszéltem a gatzettet. Mulatságosan mosolygott Okos volt társad — mondia — te azonban pfui, távozz, te árulkodó! —

Ennek alapján gondolom magamban, az egyenes út, még sem a legjobb. De hát éppen az ellenkezőjét vallom. Meggyőződésem határozotta. ez.

Közepes bizonyítványt hoztam haza. Látva írásban kifogásolható szorgalmamat, gyámtyám hatalmas nyaklekvessel tisztelt meg, szinte szikrákat láttam magam előtt.

S mégis egyenes úton akarok haladni, nem tudok kibúvót találni, szándékom mindent fellárni, mit elkövettem.

Felfedik előltem, gyenge tehetségemnél fogva alig lehet kilátásom, zseniális iurista hírében állani.

Pedig erre törekedtem. De a 7-ikkal előszólyból kimaradtam, gyám-

Tisztagasd szájadat és fogaidat naponta reggel és este a legjobbnak elismert

MENTHOLOS

szájjal és fogporral, akkor fogaid szépek és egészségesek maradnak!
Szájrvíz üvege 1 kor. 20 fill., a fogpor doboza 1 korona.
Kapható: TÁRCZAY ISTVAN gyógyszerárban Zomborban, Kossuth-utca.

akar kisebb úr lenni a legnagyobbal. A divat ruhában, táplálkozásban, pályaválasztásban és minden más egyébben, soha sem egyeztetés társadalmi rétegeinek oly veszedelmes méreteket, mint napjainkban. Egy-egy »jogász« fiú az egyetemi évek alatt 60—100 forint, sőt néha több havi gázszt élvez a papájától, pedig sokszor az a papa még 300 holdon sem gazdálkodik. De ennek meg kell lenni, ha adósság útján s mert a fiúnak szerepelni kell; más s így szerepel (aki teheti), mert ma az egyetem nem tanító iskola, hanem: «a közelet kicsiben», kortesekkel, párbajokkal pártokkal, és majdnem parlamentekkel is felszerelve. (És itt tán ép oly hibás az a szülő, aki könnyen adhat és ad száz forintos gázszt, mint az, aki utána ugrik.)

Akinek azlán önkéntes, pláne huszáronkéntes fia van, az épen nem lehet smuczig. Ennek az úri passiónak mai kurzusá — gondolom — évi 5—10 ezer forint.

A kártya sem utolsó közgazdasági tényező minálunk. Ma már ugyan ritkán fordul elő, hogy egy játszma a lat uradalom cseréljenek gazdákat, egy-egy középbirtok nagysága összeg azonban sok hosszú estén elúszik még ma is. Nem hivatkozom példákra. Akik tudhatják, tudják, hogy ez nem túlzás.

Am ezek mellett siratjuk a búza árat. Amikor pedig Algirből előnyös ajánlat jön több hajórakomány fehér paszulya: nincs. Czirokszakált keres megvételre jól áron az ipar: nincs. Hetven forint az ára a löhermagnak: alig van belőle készlet. Jó komló árat lehetne elérni egy kis összetartással, de épen ez hiányzik. És így tovább.

Mennyi, de mennyi hiba van bennünk!

Tagadjuk, hogy csupán »emberi intézmények gátolják hazánk gazdasági felvirulását, sőt állítjuk, hogy ezek a legkevésbé állanak boldogulásunk útjában.

Soha állami kormányzat annyit nem foglalkozott mezőgazdasági érdekeinkkel, mint épen ma. Annyi igyekezettel, kö-

rültekintéssel és oly nagy arányokban segítő intézményeket nem alkottak, mint időnkben. Ügylátszik azonban, hogy minél intenzívebb a gyámolítás, annál jobban fogy az önért.

Nem annyira állami megmentés és más emberi intézmények kellene nekünk, mint inkább más erkölcsök, más irányok, más társadalmi vezérek, akik ahogy beszélnek, úgy is cselekednek. Társadalmi körságok, félszeg divatok, üres jelszavak, a felszínen nagy hangu, kis erejű egyedekkel, ezek a mi bajaink. Ismerjük be tévedéseinket, vagy haladjunk tovább azon az úton, melynek végén az állam fog az élehetetleneknek, a nyugdíjazott tisztviselőknek középbirtokekat ajándékozni és majd mindnyájunkra kabátot varatni. E G.

Hírek.

*** A sport-egyleti életről** mult számunkban között sorainkban az állott, hogy a tornászás oktatására a választmány Weidinger Hugó urat kérte fel. A szedő hibája folytán előállott ezt a hírünket oda igazítjuk ki, hogy a választmány nem Weidinger Hugó, hanem Veidinger Lajos urat kérte fel a tornászás tanítására és hogy Veidinger Lajos ur volt az, a ki a budapesti atletikai klub szakértőit pompás tornászásával és hatalmas izmaival bámulatba ejtette.

*** Esküvő.** Spanyol József zombori városi községi bíró, tartalékos honvédhadnagy, lapunk muokutarsa, a zombori aranyifjúság közkedvelt tagja, hétfőn délután vezette oltárhoz Cservenka Leona kisasszonyt, Cservenka Lajos bírósági végrehajtó leányát. Násznapok voltak a menyasszony részéről Kortvélyessy Mór dr. zenetartó aljárásbíró, a vőlegény részéről Csarsch Gábor palánkai tanító.

*** Városi állatorvosok száma.** Zombor szab. kir. város köröségétől vetjük a következő hírdetményt: Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ezenel közhírré teszi, hogy a 170. közgy. szám alatt az alkalmazandó állatorvosok számának megállapítása tárgyában hozott határozatát folyó évi október hó 14-étől számított 15 napon át a városi kiadóhivatalban közszemlére kitéttette és hogy az ez ellen netán benyújtandó felebbezések a fenti határidőn belül beadhatók.

* A Vadászkiirt megnyitása.

Vasárnap lesz a Vadászkiirt megnyitása. Merkovics András, a vidék egyike legihreszebb vendéglőse, a ki a szabaddai Pest szállodát 12 éven át bírta közmegelegedésre bérből, vasárnap mutatja be konyháját és borait ünnepelesen a közönségnek. A zonét a vidék egyik elismert cigány zenekara fogja szolgáltatni. Merkovics a Vadászkiirt éttermet a legújabb divat szerint és a modern követelményeknek megfelelőleg teljesen átalakította. Felhívjuk a közönség figyelmét erre a megajított ünnepegre. Merkovics András konyhája és borai a legújosebb izlésnek is megfelelőnek. Örvendünk, hogy Mikósi Imre után ilyen szakavatott kezek vették át városunk legnagyobb és legfényesebb vendéglőjét.

*** Agyonlőtt orvodász.** Folyó hó 14-én reggel Mándits István és Pálty Mária zombori lovasrendőrök épen hazamenőben voltak, a mikor egyszerre puskalövés zaja ütötte meg füleiket. A lövés iránya felé indulva észrevették, hogy két szuhanc a legnagyobb élvezettel áldoz a tilos vadászat gyönyöreinek. Azonnal igazolásra szólítottak fel őket. A szuhancok azonban igazolás helyett örült futásnak eredtek. A rendőrök látván, hogy itt valóságos orvodászokkal állanak szemben: lovaikkal a futók után vágáltak és őket beérvén: a fegyverek átadását követelték. A szuhancok a fegyverek átadását megtagadták, sőt az egyik azzal a rendőrök felé kiáltott fenyegetéssel futott a Vámosi-főle szállás felé, majd az apját meg segítségül hívni, aki majd megtartja a rendőröket. Az apa már messziről látván, hogy a fegyverek veszélyben forognak, egy nagy bunkós bottal rohant a rendőröknek és tényleg megakadályozta a fegyverek elvételét. Nagy felindulásában a rendőröknek arra a felszólítására, hogy távozzék: hatalmas botjával Mandits rendőrök rohant. A rendőr erre fegyverét fogta a támadónak és újból felszólította, hogy távozzék. A támadó azonban távozás helyett Mandits fegyverének esett és azt elakarta ragadni. A dulakodás közben Mandits fegyvere elsült és Danics András hasba találva: holtan terült el a földön. Még aznap a kórházba szállították, ahol felbontoztatott. A vizsgálat megindult.

*** Alapszabályok jóváhagyása.** A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök az ö kanizsai első temetkezési egyelet alap szabályait jóváhagyta és a bemutatás záradékkal ellátta.

atyám iródjába dugtak; kereskedelmi tiltok melyébe hatolni tanultam. . . .

Nemsokára észrevettem, hogy az alkalmazottak a szállítóktól ajándékokat fogadnak el; kötelességemnek tartottam, erről gyám-atyámnak, mint igazgatóknak beszámolni. . . . Egyenesen mondtam meg.

Ez és amaz kijátsza a vállalatot. . . . „Neked ahhoz semmi közöd“ ordítá a gyám-anya, ez a mellek jóvedelmünk. — Ügylátszik, — maga is a többiekhez hasonlóan cselekszik? — kérdém. — „Természetesen, te ókór!“

— „Ergo ün is csalo!“ Úgy!
Köszönöm. Keress magadnak más állást. Befejezésül pedig az utczára lódtott. . . . Szerencsésen más alkalmazást találtam, még pedig egyenes úton egyik ismerősömhöz mentem, ki a nyíltszívűség és őszinteség jelképe.

Nem egyszer tüntetett ki. „Kedves“ „jó“ szavakkal halmozott el. . . . Szép, igazán ingerlő lánya volt. Bele is szerettem. — Ó is mutatott vonalmat, de nem akarta, hogy a titkát atyja előtt felfedjem. — Különös természetű, ez az akadály. Ügyességgel azonban elérhető czélunk. —
De ez nem felelt meg természetemnek.

Az egyenes út a legjobb, tartom én. — Felhúztam hát a frakkot s megkértem a lány kezét.

Arczomba nevet! Hisz-m, hogy önnek egy gazdag pyáros leánya tetszik. Igazlelkűsége azonban hiába való. Mondjon le számdékaról, engem nem lehet egy könnyen boldondá tenni. Alászólgája! „Rövid idő múlva megkaptam az elbocsátást. Drága Annuskám vöröse dörszélte ugyan szemét, de né hány hét múlva elfeledte az esküt. . . .

Midőn egyenesen, himezés—hámozás nélkül, levél útján előadtam, hogy nem hagyok fel a reménynevel, kész vagyok küzdeni az utolsó lehetélig, azon tanácsot adja nekem, jobb lesz, ha mindenk előtt eszebben cselekszem, felhagyok a túlságos őszinteséggel, — — — — —

Ismét jutottam álláshoz. Megvoltam vele elégedve. Évek mulának, én azonban előre nem haladok. . . . Tudakozódtam. Ismerni akarom az okot. Mondják, nincs semmi ajánlatra méltó tulajdonságom. . . . Másokat dícsérnek kedves modorunkal fogva, én . . . mintegy fatuskó cselekszem. . . .

Igy nyilatkoztam a legnagyobb állások egyikénél! Tekintetes elnök Úr! Az egyenes út a legjobb. Legyen szives felvilágosítani,

mi az oka annak, hogy én nem avanszálak. . . . Beesületes, hü, szorgalmas ember létemre. Nem kérek szabadságot, nem jelentek beteget. — . . .

Az elnök nagvott néz. . . . „Hozza fel panasza rendes, hivatalos módon. Meglátjuk, mit lehet majd tenni.“ — Ezzel elváltunk. — Mindent megtettem. Válasz azonban nem jött. . . .

Evről-évre öregebb és öregebb leszek. Éreztem, hogy az egyenes út, csak egy irányba vezet — t. i. a sir felé. Ezen az úton haladok én is. . . . Néha-néha oly nehezen léleplezem, gondolom, hogy végem van. Az orvos véli, tán a hegymászásnál, nagyon meredek utat választottam.

Kinek van igaza, nekem avagy neki? — Itt végződik a kézirat. Kedves Teodorom valóban meghalt. Tán egyenesen a menyországra jutott. Igen bosszankodom, hogy kedves kéziratát nem nyomtam ki. Örömet okozott volna neki. — De hát minek jutatta hozzám egyenes úton. Így azután az íróasztalon a piszkozatok közé került! Posta útján, nem közvetlenül, biztosan kezemhez jutott volna. De az egyenes út! Persze! Oh! ez a nyavalyás egyenes út!

* **Zarandoklat Rómába.** Steeáz György c. kanonok, apatini plébános vezetése alatt 600 személyből álló zarandokcsoporthoz 13-án indult el zarandokcsoporthoz, Rómába, 800-an felül jelentkeztek, de csak 600-an vettek benne részt, mert ennyire volt terveze a zarandoklat.

* **Ügyvéd a vádlottak padján.** A szerencsétlen családi körülmények súlyos anyagi zavarba sodorták Milassin Miklós dr. szabadkai ügyvédet. Ügyfele közül egyik másikkal pénzért a saját cseljaira fordította s mikor már a bajból kijezik-kéli nem bírt, lemondott az ügyvédség gyakorlatáról. Megbízói azonban följelentést adtak be ellene, többek között a hazai első takarékpénztár is, amely pénztárnak 3000 koronáival nem számolt el. Ebben az ügyben a szabadkai kir. törvényszék 9 havi börtönrre ítélte, amit a szegedi kir. ítélőtábla és kuria is helybenhagyott. A napokban egy másik sikkasztás ügyben volt ellene a főtárgyalás kitzúve, Boldizsár István bodroghalászi lakos megbízta egy 246 koronás követelésének behajtásával. Milassin dr. még 1897 ben megkapta az összeget Gabries Boldizsár alperestől, de nem küldte be felének daczára annak, hogy ez többször sürgette. Boldizsár ügyvédi panaszt emelt ellene s a pört meg is nyerte, de nem hajlítta be az ügyvéden, amiért büntényítő feljelentést adott be ellene. A tárgyaláson a panaszos nem jelent meg, nélküle pedig a tárgyalás nem volt megtartható miért is elnapolták.

* **Leleketlen anya.** Tápai Jakabné évek előtt elhagyta törvényes urát és változatosság okéért Nédy Istvánnal lépett közös háztartásra. Nem hiába mondja a közmondás, hogy kutyából nem lesz szalona; Tápainé is bebizonyította ennek igazságát, nemesak kézzel, de ököllel foghatólag. A ki rossz volt hitvesnek, rossz volt az szeretőnek is, de leggonoszabb mint anya. Ujjában összeveszett kedvesével is. Mivel ez őt elhagyta, az asszony — törvényes férjétől való gyermekeivel együtt — a legnagyobb nyomorok nézett elébe. Nem sokat teketörizott, bedobta gyermekeit a Tiszába, ő maga azonban nem tartotta szükségesnek, hogy utának ugorjék. Nem volt új sziveltlen Nédy István fia, jöhet nek a gyermekek se szűre ujj, se inge gallerja. A fiatal ember gyors elhatározással a hullámokba vetette magát és szerencsésen kimentte a gyermekeket. Minthogy Padén, hol az eset történt, kórház nincs, tehát Adára hozták az anyát, hogy az éhségtől megmentsék adig is, míg a bűntető bíróságnak át fogják adni, a gyermekeket pedig hogy ápolás alá vegyék őket. Most az anya és ket fia a kórház vendégei.

* **Személyi hir.** Szalárdi Mór dr., az Országos Fehérkereszt-Egylet főorvosa ma Szabadkára érkezett, hogy részt vegyen holnap, vasárnap d. e. 11 órákor az arvaszék tanácstermében tartandó Fehérkereszt-Egylet gyűlésén.

* **Egyházmegyei hírek.** A Matuszich Matyas prépost, esp. plébános elhalálása folytán megürült Szabadka-kerületi esperessége, Mokosy Matyas szabadkai sz. rókus plébános; szabadka sz. terézi id. adminisztratorknak pedig Gyenes János othlyei káplán neveztetelt ki. — Kürtössy Antal Bezdánból O-Kanizsára, Mészáros Pál Sökösdről Bezdánba, Körmöczi Ernő Kupuszmáról Csonoplára, Jaszenovics Gergely Csonoplárról Szabadkára a sz. rókus plébaniára és Barich János a szabadkai sz. rókus plébaniáról a sz. terézi kápláni minőségben áthelyeztetek. Leszich István betegségből felépülvén, kápláni minőségben Akasztóra küldetelt. — Kubinyi Viktor szabadkai hitoktató saját kérelmére az egyházmegyei papság kötelekből elboacsattatván az egri egyházmegyébe felvéttelt, ahol is már előbb hevesesanyai lelkészszé megválasztatott.

* **Tanító gyűlés.** A bács-alm ási esperesi kerületnek, még soha nem volt

oly népes közgyűlése, mint az idej, melyet a kerület tanítószága az elmúlt esztőtörtökön Bács Madarason tartott meg. Ugy az egyházi mint világi tanterfiak valamint a meghívott vendégek majd teljes számmal jelentek meg. Az egyházi tanterfiak közül ott voltak: Tormázy Gábor esperes, Kurka Károly és Válics János t. kanonok, Kianszky J. és Kovács János plébánosok, Luesits Jakab, Szalai Károly és Udvary István kaplánok. Világi tanterfiak: Sterk József, Reicheld Nándor, Kecskes József, Treuer Antal (almási), Drégely Kálmán, Tallós János (mélykúti), Vörös Lajos, Vörös Lajosné, Keresztes Erzsébet, Mészáros Sándor, Sabján Károly, Sabján Károlyné (jankovicsi), Balázs József, Greiner Gyula, Fekete Károly (madarasi), Mayer János Inhoff Józsefné, Inhoff József, Vunderlich János, Véghe Rezső, Gregurics György (katymári), Csaplár János, Juhász Lukács, Tóth András (tatabázi), Szauter István (kunbajai) tanítók illetve tanítónők. Vendégek: Mayer Jánosné, Bokor Jánosné, Egger Mária, Vidákovits Balázs, Dr. Madarász Lipót, Kobelrausch Kálmán, Hartványi Illés, Kúts Antal, Kopecky Mihály, Dvoracek Mihály, Turi Pál, Stefánovits János, Abraham József. A gyűlést „Veni Sancte” és gyzámsze előzte meg, mely boldogult Smidt Lőrinc, mélykúti tanító lelke üdvéért lett az Urnak bemutatva. A szent mise után 1/2 11 órákor Tormázy Gábor esperes elnök ünnepi beszédrel nyitotta meg a gyűlést. A magyarországi kereszténységnek 900 éves jubileumáról beszélt; szépen változta a papok és tanítók kötelezettségét a haza és egyház iránt. Beszédét a következő szavakkal zárta be: Tanítunk tehát szeretni szép hazánkat, tisztelni, szeretni koronás királyunkat, védeni ama szent vallást, a melynek ereje, — melynek palástja nekünk hazát szerzett.“ Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitót után elnököl esperes kegyelettel parentálta el Smidt Lőrinc mélykúti tanító és Török Sándor tatabázi plébános, kiemelve a boldogultaknak vallásos és hazafias működéseit. Utána Greiner Gyula bács-madarasi tanító azzon indítványra, hogy nagymélt. és föltisztelendő Császka György Érsek ur 50 éves adózsárgának alkalmából a gyűlés távirati uton fejezze ki őszelentimának jó kívánatait — egyhangu éljenzéssel elfogadott. A mult évi közgyűlés jegyzőkönyvét Csaplár Jánosvala fel, mely öszrevétel nélkül jóváhagyott. A jegyzőkönyv felolvasása után elnököl esperes Greiner Gyula bács-madarasi tanító szóltotta fel értekezésének felolvasásával. A főtanhatóság által kitűzött tétel a következő volt: „Szükségesek-e és mi czéloból szükségesek az iskolai kirándulások s miként vezetendők azok, hogy tanítás tekintetében hasznosnak járjanak? Greiner gyönyörűen kidolgozott értekezését a közgyűlés tapsal és éljenzéssel fogadta. Luesits Jakab almási lelkész felkérte a szerzőt, hogy dolgozatát valamely tanügyi lapnak küldje be, hogy ez által másoknak is nyújtson alkalmat annak megismerésére. A dolgozat felolvasása után ugyancsak Greiner mutatta be jeles gyakorlati előadását a természetrajzból. Az előadót lelkes óváciában részletette a gyűlés minden egyes tagja. Ezzel az esperes éljenzéssel a gyűlés befejeződött, s Ambil jó nevű vendéglőbe vonultak közös ebédre, hol számos toaszt hangzott el.

† **Dosztig József halála.** Dosztig József B-Kula község jegyzője az arany érdemkereszt tulajdonosa, Bács Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága tagja 1900. évi október hó 16-án d. u. 5 órákor élete 73 ik évében elhunyt.

* **Eljegyzés.** Kerényi Sándor a zombori fogy. és italdó-bérlőség kezelője eljegyezte Weisz Flóra kisasszonyt,

Weisz Vilmos, a magy. ált. biztosítótársaság tisztviselője és a zombori izr. hitközség titkárának leányát.

† **Gyászhir.** Neszmírák Ferenc rasztali uradalmi kasznár folyó évi október hó 12-én délután hosszas szenvedés után elhunyt. Halála a szanisicsi köztisztvisletben álló Neszmírák családot borította gyászba. Neszmírák Matyas Szanisics község nagyérendű jegyzője testvéréttyját siratja az elhunytban. Temetése folyó hó 14-én délután fél négy órákor folyt le nagy részvét mellett. A szertartást Maises Mihály rigyiczai esperes vezette, a kinek segédkeztek Hümpfner Alajos szanisicsi, Rokenstein Nándor gákovai és Schádl Ignác 6-moroviczai plébánosok és Pompéry Aurel szanisicsi káplán. Sok éven át hű és odadó tisztviselőjének végtesességén megjelent báró Rédl Lajos, a meghodogult földesura is. Haláláról a következő gyászjelentést vettük: Alulírottak vagy a maguk, mint számos rokon nevében fájdalomtól megtörve jelentjük, hogy szerető jó atyánk, ipam, illetőleg testvérünk Neszmírák Ferenc rasztali uradalmi kasznár folyó évi október hó 12-én délután 1/2 órákor hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után 55 éves korában jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemi folyó évi október hó 14-én délután 1/2 órákor fognak Szanisicson a róm. kuth. sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Leike üdvéért az engesztelő szentmise-aldozat ugyancsak Szanisicson folyó évi október hó 15-én reggel 8 órákor fog az Urnak bemutatni. Szanisicson, 1900. évi október hó 12-én. Aldás lengjen porai felett! Neszmírák Éva férj. Patacsics Dánielné, Neszmírák Károly, gyermekei. Patacsics Dániel, veje Neszmírák Gyula, Neszmírák Matyas, testvérei.

* **Névmagyarosítás.** Fleischauer Miksa ujvidéki lakos nevét a belügyminiszter engedélyével „Mészáros”ra magyarosította.

* **Uj gyógyszerész.** A belügyminiszter Halósy Endre gyógyszerésznek Csávoly községben felállítandó gyógyszerészrára a jogot megadta.

† **Halálozás.** Vámosi Mihály prig levicza-szent iváni nagybirtokos, Bács Bodrogh vármegyei virilis bizottsági tag, folyó 13-án élete 72-ik évében elhunyt. Halálásáról a gyászba borult család a következő jelentést adta ki: Alulírottak mely fájdalomtól megtört szivvel jelentik szerettelt férje, atyjuk, illetve testvérük, apókus, sógoruk s nagyatyjuk Vámosi Mihálynak folyó hó 13-án éjlelkor, életének 72-ik s boldog házasságának 45 ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemi október hó 14-én d. e. 10 órákor fognak a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyezettetni. Prigl, Szt. Iván, 1900. évi október hó 13-án. Aldás és béke hamvaira! Vámosi sz. Rosenberg Erzsébet neje, Vámosi Manó, Vámosi Samu, fia. Wamoscher Mór, Wamoscher Manó, Wamoscher Jakab, Wamoscher Károly, öz. Justiz Károlyné szül. Wamoscher Éva, testvérei. Vámosi Jenő, Vámosi Lujza, Vámosi Ilonka, Vámosi Márton, Vámosi Livia, unokái. Rosenberg Mór, Reich Salamon, Rosenberg Mórné szül. Heisler Czecezia, öz. Frankl Ignáczné szül. Rosenberg Johanna, Reich Salamonné szül. Rosenberg Mar, öz. Wamoscher Dávidné szül. Rosenberg Julia, öz. Rosenberg Adolfné szül. Robiesek Julia, sógor és sógoróné és számos rokoni.

* **Ó-Kanizsa küldöttsége az igazságügyminiszternél.** O-Kanizsa községnek egy öt tagból álló küldöttsége járt a héten Dr. Plósz Sándor igazságügyminiszternél és arra kérte a minisztert, hogy O-Kanizsán járásbírósa-

got szervezzen. A küldöttséget, melynek tagjai Márton Mátyás plébános, Dr. Király Sándor ügyvéd, Popovits György községi bíró, Csuka Sándor mérnök és Herczeg Ede kereskedő voltak, Bezerédi István orsz. képviselő vezette a miniszter elé és tolmácsolta a község kérelmét. — A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy a község óhaját támogatni fogja.

* **Eljegyzések.** Katz Károly eljegyezte Schöffer Sárkát Bajmokról. — Könlög Lázár jegyet váltott Fischer Saroltával Petrovácon. — Vigh Herman eljegyezte Lederer Jozefint Bács-Topolyán.

* **A báró Rudics-féle alapítvány jutalmazottjai.** Schmausz Endre főispán előktele alatt ifj. báró Rudics-féle alapítványi bizottság ülést tartott, amelyen részt vettek: Mamuzsics polgármester, Dulics főjegyző, Vojnics főügyész, Tillman főszámvéző, Mamuzsics ez. kanonok, Farkas Zsigmond és Gyelmis Gerő. A bizottság a következőknek szavazott jutalmat: Egyetemi hallgatók: 300 koronát kaptak Czuczai Emil, Vojnics Ferenc; 200 koronát Mérey Béla, Kolonics Béla; 100 koronát Szabados Benjámán, Oseisz Lajos, Prokes Viktor, Winkler Elemér. Középiskolai tanulók: 200 koronát Matkovics Béla, Kozla András; 100 koronát Kopilovics Antal, Szabó, Batancs István, Mészáros Balázs és Osztrogoncz Ferenc. Tizenketten kaptak 50-50 koronát, Polgári iskolai tanulók közül négy kapott 40 koronát és tizenkettő 20 koronát. Elemi iskolai tanulók közül harmincz kapott 10 koronát és hatvan 5 koronát.

* **Esküdtszéki tárgyalások.** A szabadkai törvényszék mint esküdtbírórság előtt okt. hóra a következő tárgyalások vannak kitűzve: 15-én Bosnyák Jakab és társa nyújtogatás, 16-án Karinó Mihály szándékos emberölés, 18-án ifj. Gerber István gyujtogatás, 20-án Taub József szándékos emberölés, 22-én Gere Miklós gyilkosság, 25-én Kecskeméti János szándékos emberölés, 27-én Dékány András szándékos emberölés.

* **Javitóintézet Bácskában.** Megbízható forrásból értesülünk, hogy az igazságügyminiszternek szándékában van Bácskában egy javítóintézet föllállítani. Az intézetet Szabadkán szándékozzák létesíteni. Legközelebb megindulnak a tárgyalások.

* **Eljegyzés.** Bossányi József, a Schlick-féle vasúti és gépgyár részv. társaság tisztviselője eljegyezte Erdélyi Gyula bajai városi főjegyző leányát, Etelkát.

* **Péter Pál főispán** mint értesülünk, e hó 24-én d. u. érkezik meg Újvidékre és 25-én lesz székfoglalója. Ünnepeles fogadtatása céljából már e hó 12-én előértekezlet volt a városban s miután az új főispán iránt minden körben meleg rokonszenv uralkodik, biztosra vehető, hogy fogadtatása ünnepeles és a legszélyesebb lesz.

* **A pletyka büntetése.** Felső-Szent-Ivánon most egyébről sem beszélnek mint arról, hogy miként bűnhődött egy rossznyelvű szomszédasszony a nyelve fékezhetlenségéért. Szent-Iván szörnyű szenczácziójáról a következőkben számol be tudósítók: Sztankó József ottani gazda leánya jegyben járt egyik községbeli legénygye. Már a jövő héten kellett volna a lakodalomnak lenni, mikor a falu gonosz nyelvű hirharangja, Kancsár Boris rossz híret költötte a menyasszonyok. A vőlegény e miatt visszaakart lépni a házasságtól, az apa pedig első dühében odarohant a rossz nyelvű Kancsár Boris-hoz és úgy megverte, hogy mindkét kezé-lába eltört és azonkívül is több sér-

rülést szenvedett. Kancsár Boris, a falu nyelve e sorok megjeneség — írja a tudósító — valószínűleg már csak a más-világon fog pletykázni, mert életehez kevés a remény. Így hangzik a tudósítás. Mi arra vagyunk kíváncsiak, vajjon levonják-e a többi pletykázni szerető asszonyok ebből a történetből a tanulságot?

* **Eljegyzés.** Burány Pál zentai városi adószít, h. árvászeki üllök eljegyezte Bibl János es. kir. főállatorvos kedves leányát Bibl Teréz kisasszonyt, Bajáról.

* **Tanítók gyűlése.** A Bács-Bodrogh megyei apatini kerületi községi tanítói kör folyó évi október hó 24-én Prigel-Szent-Ivánon fogja rendezni őszi gyűlését megtartani. A gyűlés tárgyai: 1. Gyakorlati tanítás. Tartja: Neu György. 5. a gyakorlati tanításnak tárgyalása. 3. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. „Milyen eljárás kövessenek a népoktatási intézetek, hogy tanítványaikban minél hatósabban fejlesszék ki a magyar nemzeti öntudatot?” című pályamunkákat felolvasása és tárgyalása. (A legjobb munkát dr. Kék Lajos volt apatini országgyűlési képviselőnek pályadíjakra ajánlódott összegből származó 20 korona tiszteletdíjjal lesz jutalmazva.) 5. „Mi módon tanítandó az elemi népiskolában egy a szabadkái, mint a mértani rajz hogy annak minél nagyobb gyakorlati értéke legyen?” című tétel felolvasása és tárgyalása. 6. Indítványok. 7. a tavaszi gyűlés helyének kijelölése. 8. A tavaszi gyűlésen tárgyalandó tételek kitűzése és a munkálkodók kijelölése. 9. Tisztújítás. 10. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tagnak megválasztása. 11. Tagdíjak lefizetése.

* **Öngyilkos huszárszázados.** Szombaton délelőn egy órákor egy fiatal huszárszázados lett öngyilkossá. A tragikus véget ért fiatal tiszt öngyilkosságának megható oka volt. Rajongással szerette a pályáját, de a múlt évben közbejött betegség miatt sehogy sem tudott megfelelni hivatásának. Pályája iránt érzett szeretete és kétségbeesés, hogy soha többé nem lehet katoná, adták kezébe a fegyvert. Golyót röpített fejébe és három órai kínlás után kinszenvedett. Az öngyilkossá lett huszárszázados bácskai származású, neve Kármán Béla. Alig 33 éves volt. Atyja Kármán Lajos, volt új-verbázi országgyűlési képviselő. Tettét atyjának Teréz-körút 44. számú házában levő lakásán követte el. A golyó a jobb halántékán hatolt be és a fej baloldalán jött ki. A mentők Dollinger tanár klinikájára szállították, hol három órai szenvedés után meghalt.

* **Elégett kis gyermek.** Bács-Topolyáról írja tudósítók: A szülői gondatlanságnak ismét áldozatul esett egy ártatlan kis gyermek. Gran Filőp 3 éves kora gyermekét Szegegyen lakó szülei magára hagyták az udvaron, de anyja mialatt hazulról eltávozott, a tűzhelyről a paraszat kihordta az udvarra. A kis gyermek játékközben odavetődött a parázshoz elkezdett játszani s játékközben ruhája tüzet fogott s a szerencsétlen gyermek oly súlyos égési sebeket kapott, hogy belehalt. A gondatlan szülők ellen megindult a vizsgálat.

† **Halálozás.** Hesser János ókanizsai köztisztviselőben állott kereskedő f. hó 11-én O-Kanizsán meghalt. Temetése f. hó 12-én O-Kanizsa lakosságának általános részvétele mellett ment végbe.

* **Iparos nyugdíjintézet értekezlet.** A palánkai ipartestület 1900 évi október hó 21-én délután 3 órákor a palánkai polgári kaszinó helyiségeiben iparos nyugdíjintézet értekezletet tart. Az értekezleten részt vesznek a szegei kereskedelmi és iparkamara, továbbá a szegei, apatini, hódcsíghi, kulai, cservenkai, bresztováci, bácsi, gajdobrai, futaki

és petrováci ipartestületek. Az értekezlet napján este 7 órákor a polgári kaszinó helyiségeiben a vidéki kiküldöttek tiszteletére rendezendő halpapiakra részvenni szándékozók szíveskedjenek f. hó 20-áig az ipartestületi jegyzőnél magukat feljegyeztetni. Egy teríték 1 korona.

* **Házasság.** Hoffmann Péter dr. nőorvos eljegyezte Oberländer Karolin kisasszonyt, Oberländer Filőp új-verbázi nagybirtokos leányát.

* **A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrogh vármegyében október 10-én. Veszettség; apatini j. Bodrog-Monostorszeg 1 u., bajai j. Csataalja 1 u., Rigyeza 1 u. kulai j. Bács-Kula 1 u., titeli j. Títel 1 u., Vilova 1 u., topolyai j. Bács-Feketehegy 1 u., Zenta v. 1 u. Takonykór és bőrféreg; bácsalmási j. Bácsalmás 1 u., kulai j. Kuczura 1 u., Új-Verbász 1 u., németpalánkai j. Német-Palánka 1 u., titeli j. Mosorin 1 u., topolyai j. Bács Topolya 1 u., Bajsa 1 u., Kis Hegyes 1 u., Pacsér 1 u. Ragadós száj- és körömfájás; zentai j. Bács Martonos 3 u., O-Kanizsa 1 l. Juhhimlő; bajai j. Bikity 1 u., Csataalja 1 l. Rühkór; apatini j. Priglevicza-Szt-Iván 1 u., óbecsei j. Petrovoszellő 1 u. Sertésvész; kulai j. Torza 1 p., németpalánkai j. Plávna 6 u., titeli j. Títel 6 u., újvidéki j. O-Futtak 9 u., zentai j. O-Kanizsa 1 u., zombori j. Sztanisics 1 u., Zenta v. 31 u.

() Valódi francia gumi és halhólyag tulajta 80 krtól 4 frtg, **Engel Mór** uri-divatárak raktárában Zomborban.

() *Szenzáció! Beszereken.* E város egyik lakója, Braun Péter ur különösen érdekes levélben tanúságot tesz megelégedettségéről. Sokáig fájdalmas betegség áldozata volt és oly szerencsés volt, hogy abból, ha nem is gyógyult ki teljesen, de legalább a betegség veszedelmességét és fájdalmisságát mérsékelte. — Van szerencsem önökkel tudatni, írja, hogy a Dr. Williams féle Pink pilula igen jó eredményt gyakorolt reám. Aszmatikus vagyok, s csak nagyon nehezen tudtam fellegzetni venni. Lehetetlen volt éjjel felkúdnom és aludnom, a mi nagyon kimerített. Ma sokkal jobban vagyok, s miután látom, mily jó eredményt értem el, remélem hogy teljesen is meg fogok gyógyulni s a Pink-pilulát használatát folytatom. E pilulák, melyek ma általánosan jó hírnek örvendenek, a vér helyreállítására kiténőek. A vérkeringést szabályozzák, és az egész szervezet működését rendszeresítik. Visszaadják a szervezet elvezett erejét és meggyógyítják az elgyöngülés vagy a vér tisztatlansága által létrejött betegségeket. Ily módon legyőzhető a vérszegénység, sárgaság, reuma, az idegbetegségek, az angolkór és a gyermekeknek a vitus táncz. Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban Török József gyógyszerésznél, Budapest, Királyutca 12. doboza 1 frt 75 krért, vagy 6 doboz 9 frtért.

Színház.

Pénteken a színház zárva volt. Eöladás helyett a színtársulati zenekar adott hangversenyt az „Elefant Szálló” éttermében általános részvétel mellett, pedig hát a derék és sokat dicsért orchesterum részlegét volna az erkölcsi elismerésen kívül egy kis anyagi támogatásra is.

Szombaton, október 13-án színe került „**A gésák**,” vagy egy japáni theaház története” ez. operette, 3 felv. Irta O. Hall. zenéjét szerző Sidney Johns. Ford. Fay I. Béla és Makai Emil. Rend. Lorándy Tivadar, karnagy: Ligeti G.

Sidneynek fülbemászó dallamokban bővelkedő, rendkívül melodikus operettje

majdnem valóra váltotta a színházi direktorok kedvencé az általa: a telt házat. Csak kevés széknek nem akadt gazdája, s a kik eljtek, bizonyára nem bánták meg ezt az elhatározásukat, mert igazán sikerült és mindvégig élvezetes előadásban volt részük. A színészek se panaszkodhattak, alig győzték a sok tapost és kihívást megküzönni.

A darab részben új szereposztással került színre. Mimosát ezúttal Huckstädt Irén k. a. énekelte azzal a meglepően biztos énekudvarral és finom nuance-irozással, melylyel már első fellépte alkalmával meghódította a helybeli közönségnek azt a részét, mely nem barátja a mindenféle művészi fogásokkal és esalafintasággal kieroészakolt műhatásoknak. Szánt szándékkal mondom „énekelte“ Mimosát, mert játéka, habár nem volt heján egy bizonyos gráciának, nem állt azon a magas színvonalon mint énekművésze. Alakításában nélkülözni kellett épen azt, a mi, te zem Galyasi I. a. Mimosáját oly bájossá, elragadóvá tette: a gésák típusú könnyedségét és lebegő mozgékonyaságát. Ez persze csak külsőség, forma de ilyen szerepben ezt sem szabad figyelmen kívül hagyni. Vun Csi szerepével Szalóky próbálkozott meg, több igyekezettel, mint eredménnyel. Egyes couplet-ival nagy hatást aratott ugyan, de ezt főleg az azokban rejlő ügyes célzásoknak és túlmérés szójátékoknak kell betudnunk. Egészben véve nem tudta velünk elfeledtetni elődjének, Deák igazgatónak kitűnő Vun Csi-jét, a kinek, mellesleg mondvá, ez egyik legjobb szerepe. Pálffy Nina Miss Molly-ját most már harmadizben volt alkalmunk látni, s ezuttal is szívesen tapsoltunk pajzán, temperamentumos játékaának, üde hangjának és chikés tánczának. Új volt Tukorai mint Imári márkis s mint eddig még minden szerepében, ugy ebben is tanujelét adta kiváló tehetségének. A melékszereplők is mind derekasan működtek, így első sorban Dulics Mariska, ki a nála megszokott kedvességgel játszott a meg Juliette kicsinyke szerepét és oly szíven tánczolt, hogy vagy 3-szor hívták a lámpák elé. Irsay napról-napra javul; hatalmas organumát egyre esiszolja énektudását mindjobban fejleszti; most már discreteen erősen temperált hangon énekel. Különösen ki kell azonban emelnem Békelyt, ki ma megmutatta, hogyan lehet egy jóformán egészen jelentéktelen szerepben is óriási hatást elérni. Oly mély érzeléssel és oly tisztá, csengő hangon énekelte el a „Napkelet gyöngye ég veled“ kezdű gyönyörű dalt, hogy a tapsoknál valóságos orkánya zugott feléje. Csak Gyárfáson látszott egy kis kedvetlenség és bágyadság, ingadozó játéka és éneke legalább erre engedett következtetni.

Ha még felemlítem, hogy a rendezés kifogástalan, a diszletek pedig a mi szín padunkhoz mérve szokatlanul szépek voltak, úgy meglehetősen hí és teljes képét nyújtottam a mai előadásnak, a melyhez hasonló, ugy angyal mint erkölcsi siker tekintetében, még sokat kívánok ugy a directornak, mint a közönségnek.

Vasárnap, október 14-én két előadás volt. Délután gyermekelőadásul **Hófehérke** került színre üres ház előtt. Az embereknek, úgy veszem észre, itt sürgősebb, fontosabb teendők vannak mint egy cultur intézményt felkarolni és kellő módon istápolni. Hová is lenne a sok cirkus, kengyelűtű, meg kinematograph, ha a közönség annyira megfelledekeznék magáról hogy Thalia oltárára is vinne egy csekélyke áldozatot? Nem elég ám, a helybeli viszonyok közt szinte képtelen követeléseket, tulhajtott igényeket támasztani a szintársulattal szemben, hanem tettel is be kell bizonyítani, hogy igazán szívünkön hordozzuk a társulat minden egyes tagjának anyagi érdekét is. Tanuljunk a köztünk élő szerbektől egy kis lelkesedés

és áldozatkészséget a színművészet szent ügyéért.

Este Géczy Istvánnak **Az Anyaföld** című, 3 felvonásos népszínművét adták, melynek határozatlan szociálisticus irányzata van. Az ilyesmí már nem újdonság a magyar színpadon, legelőször az Ezer év egy jelenetében találkoztunk hasonló tendenciáival. Azóta persze a takácsokat is játszótták vagy 11-szer a budai arénában, míg Bánffy, akkori miniszterelőknék eszébe jutott a forradalmi darab előadását egyszerűen betiltatni. Igazán kár hogy e nagyon is szükre szabott rovatban nem írhatunk bővebben a német szerzőt e világhírű művéről, mert ennek alapján könnyen kimutathattuk volna, mennyit és mit tanulhattott volna tőle a magyar író. Géczy a legnehezebb és legbonyodalmasabb problémák egyikét viszik színpadra de csak azért, hogy aztán more patrio szuroinyval és golyózással, tehát nyers erőszakkal megoldja. Ez lehet pompás kiegészítő expediens, de semmi esetre sem költői igazság. Ily könnyedén, ennyi felületességgel még egyszerűbb kérdéseket sem szabad büntetlenül letárgyalni. E néhány megjegyzésben bennfoglaltatik már a premiere bírálat is, most még az előadásról akarok röviden beszámolni. A főszerepet a hírtelen megbetegedett Vadász helyett Irsai játszotta. Oly jól adta az elégedetlen, vak gyűlölettel eltelt és a polgári rend ellen minden pillanatban fellázadni kész Solyom Andrást, hogy alakítása tetemesen felülemeikedett a középszerűség niveauján. Berkiről, mint a törvény képviselőjéről Bence Miklós főszolgabíró kissé ellenszenves szerepében, csakis a föltétlen díszet hangján szólhatunk. Pálffy Nina ezuttal megmutatta, hogy a népszínműben is elsőrangú erő, úgy játék mint ének dalgában. Különösen az általa nótá gyönyörű és érzelmi előadásával ért el zajos hatást. A többi szereplő is mind elismerésre büszsággal jártzott, különösen ki kell emelnünk Arday Idát, Gyárfást, Dulich Mariskát, Kantay Teréz, Szalókit és Lomniczít, kik egytől-egyig nagyban hozzájárultak az előadás értékének emeléséhez.

Pr.

Napoleon öcsém.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Írták: Guthy Soma és Rákossy Viktor. (Rendező: Berki Ferencz.) október hó 15. én.

A két magyar szerző, a zseniálisan jó kedvű Rákossy Viktor és a szellemes Guthy Soma bohózata. „Napoleon öcsém“ fényes sikert aratott a zombori színházban. Könnyekig megnevette a zsafolóság meglelt házat. Amit lehet a darab javára írni, de nem a közönség jó ízlésű felfogására. Általános a tapasztalat, hogy ha ilyen a „Tekonós béka“ családhoz tartozó műfajok adatnak elő úgy akkor telt a ház, de a classicus darabok, híjjával vannak a közönségnek. Hátha még bérlét színtetben van!!!! A kor frivol iránya ennek az o. a. és ne gondoljuk, hogy a pikánes darabokat az igazgató kedvteléből hozza színpadra. Szívre kell hoznia mert a közönség kívánja és jól mulat rajta, és még a kasszára is többet hoz. Azért ne az igazgatókat tegyük felelőssé, hanem a közönséget. Hiába próbálja a közönségnek bemutatni az igazán szépet, üres a ház, ez pedig rá kényszeríti, hogy a vígszínházból szerezzze be kassa darabjait. A színügyi bizottság tisztelt tagjai, kik a város legbecetelnyosabb férfiai, használják fel tekintélyüket és befolyásukat arra, hogy a közönség ne menjen el az ilyen síkamlós, kaviár ízi darabokra. Ellenben mihelyest hazafias vagy klasszikus vagy tisztességes darabot adnak, vonuljanak be egész családjukkal. Legyen csak két üres ház „Napoleon Öcsém“-nél és egy telt „Elektrá“-nál, az igazgató csak örülni fog és kasszással fog a megváltozott ízléshez alkalmazkodni.

A közönségtől függ minden, hiába minden, mondja ki a családós, hogy ezennel frivol, pikáns, síkamlós darabokba nem megy el sem családját el nem engedni, annál kevésbé gyermekeit. Csakis ilyen eljárással lehet a most annyira elharapódzott pikáns darabok ellen fellépni. Mit használ ha a kritika az ilyen síkamlós darabok ellen fel is lép, ha a közönségnek kaviár kell!

Most pedig térjünk át magára az előadásra, mely általában sikerültnek mondható. Előre is kijelentem, hogy szigorú mértékkel mérék, mi pedig a legnagyobb elismerés mert, csak ott lehet nagyobb igényekkel előállni, hol van tehetség és erő; mi pedig a jelenlegi társulatnál meg van. Azért mondom, hogy általában sikerült, mert némi kifogásaim vannak: az első felvonás ugyanis nagyon vontatottan ment, úgy a harmadik is, de annál jobban kidomborították a második felvonást, melyet igen sikerülten adtak elő. Némi rendezési hibát is találtam, mert két ízben néhány pillanatig a színpadon szereplő személy nem volt, ez pedig jó hatással ninesen. — A diszletek sehogysémmillenek az ujonnan kifestett színházhoz! A világítás hiányos és régi.

A szereplők közül elismeréssel kell szólani Tukorairól (Ripacs), úgy szintén Szalóky (Napoleon) nem egyszer megnevette a közönséget. Kivált Dulics (Flóra) kiválóan diskrét játékával, Lomniczi (Tállay) eléggé megoldotta ugyan szerepét, de több érzés és elovenségét fejten ki. Irsay (Baráth) kitűnő volt, de a szereptudásból nem kap kitűnőt ezen estére. — Maczak gyilkost Vadász helyett Berki adta életben. Murányi (Lili) mintha nem lett volna eléggé disponálva.

A közönséget illetőleg nagyon kívánatos, hogy a hangos beszélgetések, melyek még eddig napi renden voltak, maradjanak el, mert sem illik sem nem szabad. A ki páholyban ül, ép úgy köteles hallgatni, mint a ki a parteren ül; az előadást és a publikum figyelmét nines senkinek sem joga zavarni.

+

Csarnok.

A fősvény.

Írta: W. D.

A Z. és V. eredeti tárczája.

(Vége).

— Hogyne, apám uramat szeretem, szolt a lány mosolygva és apja ölébe ugorva összeszókolta az öreget.

— Jó, jó te kis bohó, de hát én nem vehetlek el, szolt nevetve Dorozsi, férjét köll választanod, mert tudod, hogy a lány a pad alatt is megö, kikell repülnie a szülői házból. Azért megegerszer kérdezem, van-e szeretőd? szólj, felelj, valj!

A lány iszonyuan elsápadt, szemét lestiti, és összeszorított fogai közül határozottan mondja, hogy „van“.

— „Jaj, kiáltja Dorozsi“ igaz, tehát amit hallottam, igaz, hát szeretője vagy annak a semminek, annak a koldusnak, te a gazdag Dorozsi lánya, te . . . azért küzdöttem, azért fáradtam késő vésnégeimig, hogy most oadaadjalak egy milhasznának . . . isten: isten! mert hoztad rám ezt a bajt? ölj meg, csak ezt ne tudd velem — itt a nagy, hatalmas ember leborult az asztalra és zokogott keservesen, borzasztóan, a lány megdermedve nézte ezt a jelenetet, nem mert megmozdulni, de mikor az apa sokáig nem mozdult, megszólalt:

— Apám uram

— Te még itt vagy kiabál felugorva, kigyó, őh ezerszer átkozott te, térdre előttem és esküdj irtóztatóan, hogy nem

Dézzel arra a legényre, hívd fel a pokol összes kegyetlenségeit magadra, ha megszeged, esküdj, hogy a nap setétedjék el, . . . hah ezt, ezt kellett megéremem, ujjal mutatnak a gazdag Dorozsira, aki a juhászhoz látogat, kinevet a falu, kinevet a világ, oh szegény, ezerszer szegény, pusztuljak inkább el, nyíljék meg a föld, temessen be, de ezt, ezt ne éjtem meg soha.

Az ember itt hörögni kezd, reszketve fogdózik az asztalba, majd areza lassan enyhébb kifejezést vesz fel, odamegy lányához, felemeli is szépen gyengéden maga mellé vonja a padra.

— Ugye nem teszed ezt meg leányom, ugye nem, nem hozol szegényt apád ősz fejére, tudod-e milyen szép legényt választottam számodra, szépet, gazdagot, ugye csak tréfáztál az előbb, te mindig jó lányod voltál apádnak, na mond, ugye? beszélj.

— Nem apám, Józsirol nem mondhatok le.

— Nem-e, no de esküszöm, le fogsz róla mondani, le kell mondanod, ha mindjárt halálod lenne is, beszélke a gazfiókóval, megtudom ki volt a bűnös, s ha ő a csábító, jaj neki, te pedig takarodjál a szemem elől és bánd meg bűnödöt, hogy ne legyen kősz s majd a sajnálkozás.

— Mivé lettem, mívé lettem . . . mit tegyek? agyonüssöm azt a fickót, de az nem lehet, hogy nem vettem én ezt előbb észre, vak voltam, átkozottul megcsaltak a hátam mögött, oh Isten, Isten, vedd le rólam ezt a csapást . . . a lányom juhásznén, hisz ez őriztő, de ez nem is lehet, nem, nem lehet, nem akorm, nem tudom hinni . . . talán nem is igaz, talán csak megcsaltak, kipróbálok őket, meglessem, hogy igaz e . . . (Vége köv.)

Irodalom.

— *Csimbalmozók figyelmébe.* A Csimbalom Szalon II. évfolyam 11 és 12-ik füzetére ismét szép és szórakoztató füzetet nyújt előfizetőinek, s annak előfizetését öszintén ajánlhatjuk minden csimbalmozónak. A 11-ik füzet tartalma: 1. Fényes csillag. 2. A ki a babáját igazán szereti. 3. Durbines sógor nótája. 4. Nem vagyok szép csak a szemem fekete. 5. Ninosen annyi tenger csillag. 6. A faluban a legárvább én vagyok. 6. Sulyom Peti hegedűje. A 12-ik füzet tartalma: 1. Csapláronné adjon bort. 2. Már új Kécskén. 3. Korhely nóta. 4. Kerek ez a személye. 5. Húzd rá te cigány. 7. Szomszédunkba van egy kis leány, és 7. Te kedves szem te szép csillag. A „Csimbalom Szalon” előfizetési ára negyvenként 3 korona egyes szám ára 1 korona 20 fillér. Előfizetni lehet legézszerűbben postautalványon a „Csimbalom Szalon” kiadóhivatallában Budapest Károly-körút 8 szám.

— *Az én újságom.* Pósa Lajos gyermeklapja immár közeledik tízenkettedik évfolyamához. Diadalmenethez hasonlított eddigi útja is, mert teljességgel meghódította magának a magyar gyermekvilágot pompás meséivel, kedves költeményeivel érdekes hazafias elbeszéléseivel és csinos képeivel, de mint a beköszöntő új évfolyam első száma mutatja, szerkesztő és kiadók nem pihennek babérakon, hanem vállelve azon vannak, hogy sikerüket még fokozzák. Nincs is jobb barátja, mulattatója és tanítója a gyermekeknek. Az Én Újságomnál; bele lát a szívökbe és a lelkükbe és olyat nyújt nekik, a mi a hazafias nemes érzést, a jósgót és a tisztaságot fejleszti bennük, amellyel kellemesen is szórakoztatja őket. Pósa Lajosnál, a szerkesztővel a magyar íróvilág színe-java komolyan és trefásan, érzelmesen és buzgóan ír. Az Én Újságomba. A mellett a legelősebb gyermeklap is, mert előfizetési ára csak 2 ko-

rona negyedévre. Elő lehet fizetni. Az Én Újságom címűen Budapesten, VI. Andrassy-út 10. szám alatt.

— *Dramai költsései és színház a színdámad.* Ezen cím alatt Huber Lipót teológus tanár Kalocsán, városunk szülöttje, egy igen érdekes tanulmányt adott ki, melyre t. olvasóink figyelmét felhívjuk. — Ara I korona és kapható a szerzőnél Kalocsán.

— *„A tisztítóhely (Purgatórium) a szentek könyvelőközléséről.”* Irta Louvet kokhinkinai hittérítő. Érdekesen írja le a megholtak lelkikének szenvedéseit a másvilágon a tisztítóhelyben és a kiszabadításukra szolgáló eszközöket. Halottak napjára tanulságos olvasmány a kath. híveknél. Ara fűzve öt korona, bérmentve. Magyar fordításban megrendelhető Görgeyi Jenő plébánosnál Rézbányán (Bihar m.)

— *Világhírű munka magyar nyelven.* Brehm Alfrédnek az állatvilág ritka teleshég megfigyelőjének és kiváló zoológiai íróinak „Tieleben” című tíz kötetes munkája legközelebb magyar nyelvű kiadást ér. A világhírű mű, mely gyors egymásutánban angol, francia és olasz átdolgozásban látott napvilágot, a Légrady testvérek kiadásában, az eredetivel azonos tejedelemben s ugyanolyan díszes kiállításban fog megjelenni. A kiadó cég a műnek áttételére egyik legjobb szakértőnk, Méhly Lajos tanár és akadémikust nyerte meg s a hazai olvasó közönség bizonyára ödmélen vesz tudomást a nagy nemzeti vállalkozásról

— *Uj Idők.* Herczeg Ferencz szépirodalmi lapja, az Uj Idők most lép a hatodik évfolyam utolsó negyedébe. Magyar szépirodalmi újságnak még nem volt ekkora sikere, mert ameddig a magyar szó terjed, mindenütt akad számtalan híve, aki gyönyörűségét lel a gazdag tartalomban és a díszes kiállításban, melyhez úgy a művészi alkotás eredeti rajzok, mint az aktuális eseményeket illusztráló képek hozzájárulnak. A lapnak kiválóan érdekes specialista Horkayné, kinek szellemes eszevegeiben minden politikai, művészi és társadalmi esemény tréfás illusztrációra talál. Nagy gondot fordít a szerkesztőség a szépirodalmi tartalomra és ebben segítségére van a kiváló írók gárdája, melynek zászlója alá minden neves magyar író sorakozik. Hasonló súlyt fektet-

nek a képekre, úgy azokra, melyek a magyar művészetet képviselik, mint az aktuális eseményeket bemutatókra. A magyar festők és rajzolók legjava állandó munkatársa az Uj Időknek. Herczeg Ferencz pedig, kinek neve maga egy kész program, kizárólag az Uj Időknek szenteli munkásságát. Nagy érdeme van a lapnak abban is, hogy a magyar érzést és szellemet terjeszti, olyan olvasmányt nyújt, mely hazafias, nemzeti irányú és amellett minden ízében változatos és érdekes. Januárban pompás, nagyméretű, kertbe való színes képet ad teljesen díjtalanul előfizetőnek. A magyar háznak magyar művészi díszre lesz ez a gyönyörű reprodukció, mely Valentiny Abránd című nagy festménynek legtekintélyesebb színezett sokszorosítása. A lap kiadói szívesen nyújtanak módot mindenkinek, hogy megismerkedjen az Uj Idők irányával és szellemével. A ki mutatványszámot óhajt, kérjen levelező-lapon a kiadóhivataltól (Budapest, VI., Andrassy-út 10.) Az Uj Idők előfizetési ára félévre 8 korona, negyedévre 4 korona.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

Czedler János

ügyvéd,

ügyvédi irodáját

1900. október hó 1-én a bajai-utca 10. szám alatt

a **Bunyi-féle házba**

(a szerb tanító képezde mellett) helyezte át.

A BERNHARDT FERENCZ és társai féle szöllővesszőtenyésztési iskolában B.-Bresztovácson mindennemű amerikai vadoncz és oltott

szöllővessző,

valamint oltott

gyümölcsfák

kaphatók; igen **jutányos** ártért.

HOTTER J. I. R. Szt. József gyógyszerészára a sz. Józsefhez Bécs, XII/2. Schönbrunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbinol.

$\frac{1}{2}$ palack frt 6--; $\frac{1}{4}$ palack frt 3.50. Eltávolít mindenemű kővést és zsiros testpadókat, amellyel, hogy a szőrt tenkre tenne. Erősít a megtámadott és gyenge inakat, eltávolít és tönkre tesz minden esemőtt az izmokban és megözi minden gyulladást; különösen bevált a pehénajál, esülökdanagnál, patabütyökönél, vastag tértnél esemőknél az inakon, vastag bokánál, dagasztaknál, ahol ilyenek fellepnek. A terdek remegését megszünteti és meggyógyítja a zúzódásokat.

Hotter-féle Agril táppor

lovak és szarvasmarhákhoz, 1 esomog 80 kr. Kifünő pótlék a takarmányhoz az állat ereje és egészségének fenntartására; minden veser, majz, ló, lyngz és idegbajnál alkalmazandó.

Hotter-féle holtlétten kenőcs

$\frac{1}{4}$ tégely ára 2 frt, $\frac{1}{2}$ tégely 1 frt 20 kr. Főülmulhatatlan holtlétten eltávolítására régi ba oldál is.

állatgyógyékszertményei
ajelenko legkifünőbbjei, melyek számos bizonylat szerint semmi más hasonló szerék által hatásukban el nem érthetik. Raktarak a gyógyszerárakban és drogériákban. Főraktár: — Zombor és környéke részere: **TÁRCZA ISTVÁN** gyógyszerészára ZOMBOR

Hotter-féle Training-Fluid

1 palack frt 1.20

Az inakat és izmokat a magas öreg korig állandó erőben és frissen fenntartja, az állatot a bedörzölések után a legnagyobb fáradalmakra és vontatásra készíti. A tulajdólet és legnagyobban a bönülés, sz. ggas és merevedésnél meglepő sikerrel alkalmazatik.

Hotter I. és II. sz. disznópor

1 kiló frt 1.20.

Legjobb étrendi szer a disznók étvágyának és az azzal járó emésztésnek előmozdítására; kifünően bevált orvonzat. A II. számú hasmenésnél alkalmazandó.

Hotter-féle kolika elleni szer

1 üveg 1 frt 50 kr.

Lovaknál mindennemű kolika és húgyfelakadás, szarvasmarhánál pedig puffadás ellen alkalmazandó

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-Fahrordnung der königl. ung. Staatsbahnen.

Érvényes 1900. évi október 1-jétől. — Gültig vom 1ten Oktober 1900.

Oda										Budapest k. p. u.—Zimony—Belgrad.					Vissza				
k. expr.	szem. V.	lv. sz. SZ.	gyors V.	szem. V.	szem. V.	ind. érk.	BUDAPEST k. p. u. SZABADKA			erk. ind.	k. expr.	szem. V.	szem. V.	gyors V.	szem. V.				
11.20	7.35		2.40	3.35	10.20						11.20	7.05	10.00	1.05	6.40				
2.44	12.33	7.28	5.47	8.23	4.05						7.57	11.50	5.20	9.46	1.87				
2.51	1.22	4.50	5.56		5.40	ind.	SZABADKA			erk.	7.52	10.48	7.40	9.34	1.21				
	1.51	5.25			6.08		Csontavér				10.16	7.05		12.56					
	2.18	5.56	6.27		6.34		Bács-Topolya				9.52	6.40	9.32	12.34					
	2.44	6.27	6.42		7.02		Hejyess-Feketehegy				9.22	6.06	8.46	12.96					
	3.05	7.01	6.56		7.22		Verbász				9.01	5.42	8.33	11.48					
	3.26	7.40			7.42		Órkeér				8.36	5.13		11.29					
	3.44	8.16			8.07		Kiszász				8.16	4.51		11.15					
4.23	4.06	8.42	7.41		8.29		UJVÍDEK			inf.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52				

Oda					Szabadka—O-Becse.					Vissza				
V.	SZ.				V.	SZ.				V.	SZ.			
5.10	1.37	ind.	SZABADKA	erk.	9.34	5.27								
5.38	2.05		Bács	ind.	8.27	5.00								
7.00	3.28	évk.	ZENTA	ind.	7.01	3.40								
8.12	5.27		Ada		6.06	2.24								
8.35	5.42		Mohó		5.45	2.07								
8.55	6.02		Bács-Petrovcselző		5.18	1.42								
9.21	6.28	évk.	Ó-BECSE	ind.	4.48	1.15								

Oda					Szeged-Rökus—Zenta.					Vissza				
V.	SZ.				V.	SZ.				V.	SZ.			
4.15	2.05	ind.	SZEGED-RÖKUS	erk.	9.32	5.55								
4.40	2.29		Röskö	ind.	9.09	5.33								
4.58	2.48	évk.	HÖRGÖS (126)	ind.	8.50	5.15								
5.01	2.57	ind.	Hörgös	erk.	8.38	4.56								
5.20	3.16		Bács-Mattonos		8.20	4.38								
5.43	3.39		Órkanizsa		8.06	4.24								
6.05	4.00		Adorján		7.37	4.00								
6.30	4.25	évk.	ZENTA	ind.	7.10	3.35								

Oda					Szabadka—Baja.					Vissza				
V.	SZ.	SZ.			SZ.	SZ.	SZ.			V.	SZ.	SZ.		
6.02	1.47	6.43	ind.	SZABADKA	erk.	9.37	12.43	10.28						
6.41	2.32	7.18		Csikéria		9.04	12.10	9.52						
7.22	2.54	7.50		Bács-Almás		8.42	11.48	9.23						
7.28	3.00	7.56		Almás		8.27	11.33	9.02						
8.01	3.26	8.25		Békity-Borsod		8.02	11.08	8.34						
8.41	4.00	8.59	évk.	BAJA	ind.	7.25	10.32	7.43						

Oda					Baja—Ujvidek.					Vissza				
V.	V.	SZ.	SZ.		SZ.	SZ.	SZ.	V.	V.	V.	V.	V.	V.	
4.00		1.15	ind.	BAJA	erk.	9.15		6.50						
4.11		1.25		Bajszállásváros		9.08		6.42						
4.25		1.38		Vasút		8.53		6.26						
4.51		2.01		Gara		8.32		6.00						
5.09		2.16		Rigyele		8.17		5.35						
5.37		2.39		Sztanisics		8.00		5.12						
5.56		2.56		Gákova		7.36		4.40						
6.15		3.14		Nonadiés		7.15		4.16						
6.25		3.23	évk.	Zombor (évk.)	ind.	7.05		4.05						
2.55	6.51	3.51	ind.	Zombor	erk.	6.30	11.18	7.00						
3.01	6.57	3.57		Zomborvásártér		6.23	11.11	6.52						
3.11	7.07	4.07		Ferencvásártér		6.14	11.02	6.41						
3.20	7.16	4.16		Zarkovác		6.06	11.54	6.32						
3.36	7.30	4.30		Ferencvásártér		5.52	10.40	6.15						
4.05	7.49	4.49		Brestovác		5.37	10.26	5.52						
4.35	8.10	5.12		Hódásagh		5.12	10.02	5.23						
5.11	8.35	5.37		Parabny		4.53	9.45	4.54						
5.25	8.49	5.51		Paraga		4.32	9.25	4.29						
5.46	9.16	6.09	ind.	GAJDOBRA	erk.	4.14	9.07	4.03						
6.00	9.30	6.23		Bulkecz		4.00	8.55	3.48						
6.22	9.45	6.38		Petrovcselző-Gleznán		3.49	8.44	3.34						
6.51	10.10	7.03		Futtak		3.20	8.16	2.58						
7.14	10.31	7.25	évk.	UJVÍDEK	ind.	2.55	7.55	2.15						

Oda										Szeged-Rökus—Szabadka.					Vissza.				
szem. V.	szem. V.	szem. V.	szem. V.	vegyes V.	ind.	SZEGED-RÖKUS <th>erk. ind.</th> <th>szem. V.</th> <th>szem. V.</th> <th>szem. V.</th> <th>szem. V.</th> <th>szem. V.</th>			erk. ind.	szem. V.	szem. V.	szem. V.	szem. V.	szem. V.					
3.15	8.10	11.56	4.43	8.43						7.01	11.00	3.26	7.46	12.18					
3.32	8.27	12.12	5.00	9.09		Röskö			ind.	6.42	10.44	3.10	7.30	12.01					
3.46	8.43	12.26	5.14	9.36		HÖRGÖS			ind.	6.25	10.30	2.55	7.16	11.46					
3.59	8.56	12.38	5.26	9.56		Királyhalom				5.58	10.16	2.39	7.02	11.31					
4.15	9.11	12.53	5.40	10.17		Palbos				5.43	10.05	2.27	6.51	11.18					
4.27	9.22	1.04	5.51	10.35	évk.	SZABADKA			ind.	5.35	9.51	2.12	6.37	11.03					

Jegyzet. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Zusmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt. Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

Schneider-féle **Páfrány-tokocskák** (Galandé-elhajító.)
Millió embernek a szerelvényes egészségét
 Kik galandférgekben gyomorjában szenvednek.

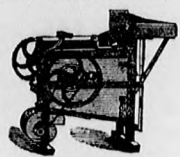

Pántlikagiliszta fejestől, a páfránytokocskák által fájdalom nélkül jótállás mellett, s a legszörnyűbb idő alatt (6 percel alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer, fájdalom nélküli gyors és biztos eredményeért jótállás nyújt. Nem árt, ha pántlikagiliszta ferag nines is jelen. — Az letelek megjelölendő. — **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való be- küldésével. A pántlika, gilisztát tünetet a kö- vetkezők: Az arcz hal-

ványsárga, hágyadt tekintet, kék szemkarikák, leszorványadás, elnyákosodás, beont nyelv, emésztelenség, étvágytalanság felváltva moó étvágyal gyakori rosszullet vagy éppen ajúlások s szédülés főleg éhgyomorral, egy gombolyag felszálása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test megdagadása, gyomorav, gyomorhét, gyakori felbőgés, bégörös, bengergetés, hullámszerű mozgások, szoró, sziv- fájdalomak és szurások a belekben, szivdobogás, a verkeringés rendetlenségei, különösen nőknél, gyas- kori véletlenül beálló főfájás, a buskomoságra való hajlam, ételuntág és a halál óhajítása. Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, Resiczán, Főutca 21. (Délmagyar- ország.)

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és keltős szerkezettel, szelelével és szelelő nélkül,
Gabona rosták,
Konkolyozók (trieurók):
 kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók
 fekvően vagy kocsiira szerelve,
Takarmány-füllesztők,
Szállítható takarékkő-főző-üstök takarmány stb. részére
 zománcz bevonattal vagy anélkül, szállítókészülékkel vagy anélkül.
Szeceksavágók.
 szabadalmazott kenőgyűrűs görgő csapagykkal igen könnyű járással körülbelül 40% erő megtakarítás mellett.

Répa és burgonyavágók,
Darálók
»Agricola« sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)
 mindenemü vetemény számára, váltóke.ekek nélkül,
Egy-, két-, és több va ú ekék
 jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFARTH PH. és TÁRSA

esász. és kir. kiz. szabad.
 gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor
 Bécs, II., Taborstrasse Nr. 71.

Allapítottat 1872. Kihűtelt több mint 400 arany, ezüst 750 munkás.
 bronz éremmel és első díjjakkal.

➔ Árjegyzékek és számos elismerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. — Képviselek és viszontárúsítók felvételnek. ➔

HIRDETÉSEK

felvételnek
 legolcsóbb árak mellett
 lapunk
 kiadó-hivatalában.

Nyilvános nyilatkozat!

Az alulírott arczkép-festő-műintézet, hogy kitűnően iskolázott arczkép- festő-személyzetét elhoesájntani kénytelen ne legyen, elhatározta magát, — **de csak rövid ideig és csak visszavonásáig** — minden haszon vagy árdeket mellőzni, és

csak 7 frt 50 krért

életnagyságu arczkép
 (mellkép.)

elegáns barockrámával együtt, melynek tulajdonképeni értéke 30 ft, szállítani.

Aki tehát saját, vagy neje, gyermekei, szülői, testvérei vagy más még elhalálozott személyek arczképét is rendelni óhajtja, csakis az arczképet, akarmily állásban küldjön be.

A csomagolási láda beszerzési árban számíttatik. Megrendelések a fényképphözacsatolásával póstai előleg (utánvét) vagy az összeg előleges beküldése mellett elfogadtnak.

Kitűnő művészle kivitelért éselethű hasonlatosságért kezkeskedtetik. Száz meg száz elismerő-levél kívánatra rendelkezésre állanak és portomentesen be is küldetnek.

Kunst-Porträt-Anstalt
 Kosmos

Wien, VI. Mariahilferstrasse 116.

Finom-szakácsné, * *

aki mint szakácsné több úri háznál működött, ajánlkozik kisebb-nagyobb kifőzésre helyben és vidékre.

Czim: **M. R. Felsőváros 211. sz. Zombor.**

Elsőrendű

darabos szén

szobafűtésre kapható kocsiarakomá- nyokban és kisebb mennyiségben a

Zombori EXPORT-GŐZMALOM
 részv.-társaságnál,
 a legulánnyosabb ár mellett.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyárak Budapest 63. sz.
 által a legulánnyosabb árak mellett ajánltnak:

»Columbia-Drill«
 legjobb sorsvetőgépek, szeceksavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, daráló, őrlő-malmoz, egyréteges acél-akák.

3- és 3-vasú akák és minden egyéb gazdasági gépek.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
 torobát férgány-cséplőgépek, lóhars-cséplők, üstök-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, soronák.

Lincolni törzsgyáronk a világ legnagyobbit
 locomobil- és cséplőgép-gyára